

**Latvijas
vides
aizsardzības
fonds**

Projektu vadlīnija

**„DABAS UN BIOLOĢISKĀS DAUDZVEIDĪBAS
SAGLABĀŠANA UN AIZSARDZĪBA”**

aktivitāte

“Bioloģiski vērtīgo zālāju atjaunošana”

konkursa nolikums

2023./2024. gadam

APSTIPRINĀTS

*ar Latvijas vides aizsardzības fonda padomes
2022. gada 14.novembra sēdes Nr.8 lēmumu §3*

RĪGA

2022

SATURS

1. Valsts budžeta programma „Vides aizsardzības fonds”3

3

6

6

6

6

7

7

7

8

9

9

10

10

10

10

11

11

12

13

14

14

14

1. Valsts budžeta programma „Vides aizsardzības fonds”

Latvijas vides aizsardzības fonds (turpmāk – Fonds) ir valsts budžeta līdzekļu kopums vides aizsardzības pasākumu un projektu īstenošanai.

Fonda mērķis ir veicināt ilgtspējīgu tautsaimniecības attīstību, integrējot vides aizsardzības prasības visās tautsaimniecības nozarēs, lai nodrošinātu iedzīvotāju tiesības dzīvot kvalitatīvā vidē saskaņā ar valsts vides politikas pamatnostādņēm, kā arī pietiekamus pasākumus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai.

Lēmējinstāncija, kas pieņem lēmumus par Fonda līdzekļu izlietošanu, ir **Latvijas vides aizsardzības fonda padome** (turpmāk – Fonda padome).

Fonda līdzekļu turētājs ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk - VARAM) pakļautībā esošās tiešās pārvaldes iestādes Valsts reģionālās attīstības aģentūras struktūrvienība Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija (turpmāk – Fonda administrācija).

Konkursa nolikumā lietotie termini:

Fonda administrācija – Valsts reģionālās attīstības aģentūras Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija (Reģ. Nr. 90001733697), Alberta iela 10, Rīga, LV – 1010.

Projekta iesniegums – ar šo nolikumu apstiprinātās veidlapās (pielikums Nr.1.) pilnībā aizpildīts projekta iesniegums, kuru parakstījis projekta iesniedzējs (paraksttiesīgā persona) un kas iesniegts Fonda administrācijā saskaņā ar šī nolikuma nosacījumiem.

Projekta iesniedzējs (vadošais īstenotājs) – Latvijas Republikā reģistrēta juridiska persona, kas Fonda administrācijā, konkursa nolikumā noteiktajā laikā, iesniegusi projekta iesniegumu, lai pretendētu uz finansējuma saņemšanu projekta īstenošanai.

Projekta īstenotājs - Persona, kas noslēgusi Līgumu par projekta finansēšanas un izpildes kārtību ar Valsts reģionālās attīstības aģentūru (turpmāk – Aģentūra), t.sk. projekta partneri.

Projekta partneris – Latvijas Republikā reģistrēta juridiska persona, kuras ar saviem personāla resursiem un administratīvo kapacitāti īsteno kādu no projekta aktivitātēm, uzņemoties par to atbildību pret projekta vadošo īstenotāju un Aģentūru.

Finansēšanas līgums - Līgums par projekta finansēšanas un izpildes kārtību, kas tiek slēgts starp projekta īstenotāju un Aģentūru.

Dabiskie zālāji (pļavas un ganības) - ir biotopi, kuros augu segu veido daudzgadīgi lakstaugi un kuru pastāvēšanas nosacījums ir pļaušana un/vai ganīšana¹.

2. Projektu konkursa mērķis, atbalstāmās aktivitātes un citi galvenie nosacījumi

Projektu konkursa mērķis ir finansēt pasākumus, kuru ietvaros tiktu īstenotas **dabisko zālāju (ES nozīmes aizsargājamo biotopu) atjaunošanas aktivitātes ar kopējo minimālo atjaunojamo platību viena projekta ietvaros vismaz 3 ha** (viena lauka platībai ir jābūt vismaz 1 ha) konkursa nolikumā noteiktajās prioritārajās īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (turpmāk - ĪADT) vai **vismaz 5 ha** (viena lauka platībai ir jābūt vismaz 1 ha), ja daļa platību (ne mazāk kā 50%) ir ārpus ĪADT, bet ir vienā lauku blokā (atbilstoši Lauku atbalsta dienesta Lauku reģistra datiem) vai laukā, kas nav lauku bloks.

¹ https://www.varam.gov.lv/sites/varam/files/es_biotopi_latvija_rokasgramata_lv_2_izdevums.pdf 151.lpp

Šajā konkursā par prioritārām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām tiek noteikti:

- dabas parki: “Abavas senleja”, “Aiviekstes paliene”, “Dvietes paliene”, “Daugavas ieleja”, “Engures ezers”, “Kuja”, “Ogres ieleja”, “Pape”, “Piejūra”, “Salacas ieleja”, “Sauka”, “Silene”, “Svētes paliene”;
- dabas liegumi: “Ances purvi un meži”, “Ābeļi”, “Blažģa ezers”, “Burtnieka ezera pļavas”, “Dubnas paliene”, “Eglone”, “Sventājas upes ieleja”, “Diļļu pļavas”, “Burgas pļavas”, “Durbes ezera pļavas”, “Gudenieki”, “Lielupes grīvas pļavas”, “Lielupes palienes pļavas”, “Lubāna mitrājs”, “Mugurves pļavas”, “Randu pļavas”, “Rūjas paliene”, “Sātiņu dīķi”, “Sitas un Pededzes paliene”, “Svētes ieleja”, “Ventas ieleja”, “Ventas un Šķerveļa ieleja”, “Vidusburtnieks”, “Vidzemes akmeņainā jūrmala”;
- aizsargājamo ainavu apvidus: “Augšdaugava”, “Augšzeme”, “Kaučers”, “Veclaicene”, “Vestiena”, “Ziemeļgauja”;
- nacionālie parki: “Gaujas nacionālais parks”, “Ķemeru nacionālais parks”, “Rāznes nacionālais parks”, “Slīteres nacionālais parks”.

Ar detalizētu aprakstu par ES nozīmes aizsargājamiem zālāju biotopiem un to nepieciešamo apsaimniekošanu var iepazīties šeit – 3. sējums - Dabiskās pļavas un ganības https://nat-programme.daba.gov.lv/public/lat/publikacijas_un_dokumenti/.

Projektam pieteiktajām atjaunojamajām platībām jāatbilst vienai no sekojošām pazīmēm:

- a) platība ir vērtējama kā esošs bioloģiski vērtīgs zālājs, kas ir zemā kvalitātē un kam nepieciešami kvalitāti uzlabojoši pasākumi;
- b) platība ir potenciāli bioloģiski vērtīgs zālājs (zālājs ir nokartēts kā potenciāls BVZ vai ir pieejams eksperta slēdziens, projekta pieteicēja platības apraksts (raksturojums), kas apstiprina atbilstību potenciālam BVZ).

Projekta ietvaros atjaunojamai dabiskā zālāja platībai jābūt kartogrāfiski identificētai projekta iesniegšanas brīdī.

Projektā var tikt iekļauta sekojošu darbu veikšana / atbalstāmās aktivitātes:

- koku un krūmu novākšana, krūmu atvašu ierobežošana;
- atvašu, koku un krūmu atlieku novešana no lauka;
- vairākkārtēja aizaugušu platību pļaušana, tai skaitā ar rokas darba rīkiem, un biomasas novākšana;
- pirmreizēja apauguma novākšana meliorācijas grāvjos;
- zālāja virsmas līdzināšana, lai likvidētu ciņus, kurmju un mežacūku rakumus, t.sk. frēzēšana, kā arī pirms zālāju virsmas līdzināšanas uzkrājušās kūlas un apauguma novākšana;
- atjaunojoša pļaušana vai atjaunojoša noganīšana. Tiek pieļauta arī aploku ierīkošana (t.sk. elektriskie gani);
- invazīvo augu sugu apkarošana ar dažādām metodēm, ja tādas platībā ir sastopamas (ar nosacījumu, ka prioritārais mērķis ir bioloģiski vērtīga zālāja atjaunošana).

Ar ES nozīmes aizsargājamo zālāju biotopu atjaunošanas un apsaimniekošanas metodēm var iepazīties šeit: Rūsiņa S. (red.) 2017. Aizsargājamo biotopu saglabāšanas vadlīnijas Latvijā: dabiskās pļavas un ganības. Dabas aizsardzības pārvalde, Sigulda, <https://www.daba.gov.lv/lv/gramatas>.

Projekta īstenošanas papildus nosacījumi:

1) Sadarbība ar Dabas aizsardzības pārvaldi (turpmāk -DAP)

Projekta aktivitāšu izpilde (laika grafiks, plānoto darbu saskaņošana un tml.) būs jāveic, sadarbojoties ar – DAP, t. sk. regulāri informējot DAP par projekta aktivitāšu izpildi.

2) Platību pieteikšana Lauku attīstības programmai vismaz uz 1 periodu un zālāja nepārveidošana – 5 gadi

Lai sasniegtu projektā izvirzīto mērķi un nodrošinātu projekta rezultātu ilgtspēju, projekta īstenošanai pēc projekta noslēguma tiks noteikts pienākums par atjaunoto zālāju platībām pieteikties atbalsta maksājumu saņemšanai Latvijas Lauku attīstības programmas pasākumos, kas vērsti uz bioloģiskās daudzveidības uzturēšanu zālajos (ne vēlāk kā 2 (divu) gadu laikā pēc projekta īstenošanas), kā arī pienākums nodrošināt, ka projektā atjaunotās platības vismaz 5 (piecus) gadus pēc projekta beigām netiks pārveidotas (uzartas, apbūvētas, apmežotas u.c.).

3) Konkursā atbalstītajiem projektiem finansējums tiek piešķirts granta veidā (*ne atbalsts*) un nav klasificējams kā komercdarbības atbalsts, izņemot gadījumu ja finansējuma saņēmējs vai patiesais labuma guvējs no projekta īstenošanas ir saimnieciskās darbības veicējs, kurš ir primārās lauksaimniecības ražotājs (attiecināmie nosacījumi šajā gadījumā ir noteikti Nolikuma pielikumā Nr.6).

Projektā netiek atbalstīta tādu platību atjaunošana par dabiskiem zālājiem,

(a) kas ir pieteiktas vai saņem atbalsta maksājumus Lauku atbalsta dienestā,

(b) kas kopš 2015. gada tikušas pārveidotas (piem., apartas, apmežotas, apstādītas ar augļu kokiem un ogulājiem u.c.),

vai

(c) platībām, par kurām pieņemts valsts iestāžu lēmums tās atjaunot atpakaļ par ilggadīgo zālāju vai bioloģiski vērtīgu zālāju (t.i., platības Lauku atbalsta dienestā ir bijušas pieteiktas atbalsta saņemšanai un ir bijis aizliegts iznīcināt bioloģiski vērtīgos zālājus).

Projektu konkursā netiek atbalstīti arī projekti, ja:

- **atbalsts projekta aktivitātēm ir kvalificējams kā komercdarbības atbalsts** (projekta aktivitātes saistītas ar saimniecisko darbību un ekonomiskās priekšrocības gūšanu; skat. projekta iesnieguma 11. punktu)

Atjaunotos zālājus drīkst pieteikt Lauku atbalsta dienestā atbalsta maksājumiem, kas saistīti ar bioloģiskās daudzveidības uzturēšanu zālajos un tas šī nolikuma izpratnē netiks uzskatīts par komercdarbības atbalstu.

- **atbalsts projekta aktivitātēm izkropļo konkurenci ES iekšējā tirgū** (projekta aktivitātēm ir ietekme uz konkurenci ES iekšējā tirgū; skat. projekta iesnieguma 11.punktu);

(Jautājums par valsts atbalstu iesniegtā projekta kontekstā var tikt izskatīts, ja projektā iesaistīto īpašumu valdītājs ar minēto īpašumu projekta laikā vai pēcuzraudzības 5 gadu periodā veiks saimniecisko darbību un attiecībā uz saimniecisko darbību iegūs ekonomiskas priekšrocības, kādas tas nevarētu iegūt, ja finansējums projektam netiktu piešķirts)

Saimnieciskā darbība – ir darbība, kas vērsta uz preču ražošanu, darbu izpildi, tirdzniecību un pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību.

- **ir paredzēta tādu aktivitāšu īstenošana, kas neatbilst Nolikumā iepriekš minētajiem nosacījumiem vai ir paredzētas aktivitātes, kas jau tiek finansētas no citiem valsts budžeta un/vai Eiropas Savienības finanšu avotiem;**

- projekta iesniedzējam ir konstatēti iesniedzēja profesionālās darbības pārkāpumi vai pārkāpumi vides jomā;
- projekta iesniedzējam saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta sniegto informāciju ir nodokļu parādi, kas kopsummā pārsniedz EUR 150,00. Projekta iesniedzēja nodokļu parādu esamība ir uzskatāma par patstāvīgu pamatu projekta iesnieguma noraidīšanai jebkurā vērtēšanas stadijā;
- projekta iesniedzējs iepriekšējos periodos, īstenojot Fonda finansētu projektu, nav ievērojis ar Fonda administrāciju noslēgtā līguma par projekta finansēšanas un izpildes kārtību nosacījumus un bez pamatota iemesla kavējis/kavē projekta īstenošanu;
- projekta iesniedzējs (projekta partneris) ir persona, kura pasludināta par maksātnespējīgu, atrodas likvidācijas stadijā, kuras saimnieciskā darbība ir apturēta vai pārtraukta, kā arī uzsākta tiesvedība par tās darbības izbeigšanu, maksātnespēju vai bankrotu.

3. Projektu konkursa apraksts

3.1. Konkursa izsludināšana

Saskaņā ar Latvijas vides aizsardzības fonda padomes lēmumu, Fonda administrācija izsludina projektu konkursu, publicējot informāciju:

- Valsts reģionālās attīstības aģentūras mājaslapā www.vraa.gov.lv;
- Dabas aizsardzības pārvaldes mājaslapā www.daba.gov.lv;
- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas mājaslapā www.varam.gov.lv;
- Lauku atbalsta dienesta (www.lad.gov.lv) un Latvijas lauku konsultāciju un izglītības centra (www.llkc.lv) mājas lapās.

3.2. Projekta īstenošanas laiks

Projektā plānotās aktivitātes jāuzsāk ne vēlāk kā līdz 2023.gada 15.aprīlim, izņemot gadījumus, kad paredzēto aktivitāšu veikšana nav atļauta vai nav iespējama ārēju apstākļu dēļ. Projekta īstenošanas laiks (termiņš), kurā jābūt izpildītiem visiem projekta darba uzdevumiem, tiek noteikts Finansēšanas līgumā, atbilstoši projekta iesniegumā norādītajam, bet nevar būt ilgāks par **2024.gada 31.maiju**. *Objektīvu iemeslu dēļ (piem., plūdi palienēs), izvērtējot projekta īstenošanas sniegto skaidrojumu vai pamatojumu, var būt atsevišķs izņēmums, kad projekta īstenošanas termiņš var tikt pagarināts.*

Projekta iesniedzējs uz savu risku ir tiesīgs uzsākt projekta īstenošanu pirms Fonda padomes lēmuma pieņemšanas, ja īstenošanās aktivitātes ir paredzētas projekta iesniegumā un atbilst iesniegumā norādītajam projekta īstenošanas periodam.

3.3. Projekta iesniedzējs (vadošais īstenoātājs) un projekta partneris(i)

Par projekta iesniedzēju (vadošo īstenoātāju) var būt:

3.3.1. Zemes/Platību īpašnieks - Latvijas Republikā reģistrēta juridiska persona vai privātpersona (kas Valsts ieņēmumu dienestā ir reģistrējusi savu saimniecisko darbību), kuras valdījumā vai turējumā esošā īpašumā(-os), tiks īstenotas projekta aktivitātes.

Galvenie principi / pazīmes:

- Visi projektā iesaistītie īpašumi ir vienas LR reģistrētas juridiskās personas valdījumā;*

- b) Ja projekts tiek finansēts, Projekta iesniedzējam (vadošajam īstenotājam) tiek noteikts pienākums pirms projekta īstenošanas vai īstenošanas laikā noslēgt atbilstošus līgumus ar personālu, darbu izpildītājiem, u.c. pakalpojumu veicējiem;
- c) Projekta iesniedzējs (vadošais īstenotājs) ir atbildīgs par visu projekta aktivitāšu īstenošanu un rezultātu uzturēšanu finansēšanas Līgumā noteiktajā projekta pēcuzraudzības laikā.

3.3.2. Zemes / Platību valdītājs (lietotājs, apsaimniekotājs) - Latvijas Republikā reģistrēta juridiska persona, kuras valdījumā vai turējumā esošā īpašumā, tiks īstenotas projekta aktivitātes **un/vai** kura uz projekta īstenošanas (t.sk. rezultātu uzturēšanas) laiku ir noslēgusi vienošanos ar zemes īpašnieku (vai vairākiem īpašniekiem – projekta partneriem) par projekta atbalstāmo aktivitāšu īstenošanu un Nolikuma 2.punktā noteikto nosacījumu izpildi pēc projekta īstenošanas laika beigām.

Galvenie principi / pazīmes:

- a) Projektā iesaistītie īpašumi pieder vairākām personām (t.sk. juridiskām un fiziskām)
- b) Projekta iesniedzējs (vadošais īstenotājs), uzsākot projektu, slēdz sadarbības līgumu ar katru projektā iesaistītā īpašuma īpašnieku vai valdītāju (projekta partneriem) par projekta aktivitāšu īstenošanu;
- c) Katrs projektā iesaistītais zemes īpašnieks vai valdītājs var pats organizēt savā īpašumā īstenojamo aktivitāšu (t.sk. līgumu slēgšanu ar personālu un darbu izpildītājiem) izpildi vai arī to veic projekta iesniedzējs (vadošais īstenotājs);
- d) Projekta iesniedzējs (vadošais īstenotājs) ir atbildīgs pret Fondu par visu projekta aktivitāšu īstenošanu un rezultātu uzturēšanu finansēšanas Līgumā noteiktajā projekta pēcuzraudzības laikā.

Par projekta partneri var būt Latvijas Republikā reģistrēta juridiska persona, kuras valdījumā, vai turējumā esošā īpašumā(-os), tiks īstenotas projekta aktivitātes un kurš ar Projekta iesniedzēju (vadošo īstenotāju) ir noslēdzis sadarbības līgumu par projekta aktivitāšu īstenošanu.

3.4. Projektu konkursa finanšu nosacījumi

3.4.1. Kopējais pieejamais finansējums

Konkursā projektu īstenošanai kopējais pieejamais finansējums no Fonda līdzekļiem ir **EUR 225 000** (divi simti divdesmit pieci tūkstoši eiro).

Plānojot Projekta izmaksas, viena projekta attiecināmo izmaksu maksimālais kopējais apjoms no Fonda līdzekļiem nedrīkst pārsniegt **2500 EUR/ha**.

3.4.2. Nepieciešamais pašu ieguldījums

Projekta īstenošanai projekta īstenošanai jānodrošina **pašu ieguldījums vismaz 10% no kopējām projekta attiecināmajām izmaksām**. Par projekta īstenošanai nepieciešamo pašu ieguldījumu uzskatāmi visi finanšu līdzekļi, materiāli un izejvielas, ko īstenošanas laikā novirza vai piesaista no trešajām personām projekta ietvaros noteikto mērķu sasniegšanai un kas var tikt pamatoti ar grāmatvedības attaisnojuma dokumentiem un atbilst šajā Nolikumā noteiktajām projekta attiecināmo izmaksu prasībām.

Par projekta īstenošanai nepieciešamo pašu ieguldījumu konkursa kontekstā nav uzskatāms brīvprātīgais darbs t.sk. pētnieciskais darbs vai profesionālais darbs bez atlīdzības.

Projekta īstenošanai nepieciešamo pašu ieguldījumu apjoms tiek uzrādīts projekta iesniegumā, Finansēšanas līgumā, kā arī pārskatos par projekta īstenošanu. Fonda administrācija projekta realizācijas gaitā ir tiesīga pieprasīt uzrādīt pašu ieguldījuma apliecinājumus dokumentus.

Projekta īstenošanas laikā gūtie ieņēmumi no projekta ietvaros radīto materiālu pārdošanas tiek definēti kā pašu ieguldījums un par šo ieņēmumu apjomu tiek samazināta Fonda līdzfinansējuma daļa (t.i. palielinās pašu ieguldījuma apjoma īpatsvars tiešajās attiecināmajās izmaksās). Plānojot projekta izmaksas, piem., ieņēmumus par realizētajiem kokmateriāliem, šķeldu, kas tiks saņemti projekta īstenošanas laikā, jau sākotnēji (projekta pieteikumā) var plānot kā projekta īstenošanas pašu ieguldījumu (līdzfinansējums).

3.5. Projektā attiecināmās izmaksas un to uzskaitē

Projekta budžetam jāatbilst *ekonomijas, lietderīguma un efektivitātes* principiem.

Plānojot projekta budžetu, lai **tiešās un netiešās** izmaksas būtu attiecināmas, tām jābūt iekļautām projektā tāmē un atbilstošām Fonda administrācijas izstrādāto vadlīniju prasībām², kā arī:

- projekta īstenošanai nepieciešamām un pamatotām;
- identificējamām un pārbaudāmām, t.i. atspoguļotām grāmatvedības ierakstos;
- veiktām atbilstoši attiecīgām iepirkuma procedūrām³;
- saprātīgām, pamatotām ar aprēķiniem, un atbilstošām labas finanšu pārvaldības principiem.

Projekta **tiešās attiecināmās izmaksas** var iekļaut sekojošu kategoriju izdevumus, kas ir pamatoti un tieši saistīti ar projekta aktivitāšu īstenošanu:

- 1) **projekta tiešo darbinieku atalgojums, t.sk. darba devēja VSAOI** (ar šīm personām ir/tiek noslēgts darba līgums vai papildus vienošanās pie jau esoša darba līguma).

Darbinieki var būt nodarbināti projektā uz pilnu vai nepilnu slodzi. Personāla izmaksām jābūt samērīgām un salīdzināmām ar algām attiecīgajā nozarē un jābūt aprēķinātām atbilstoši nacionālo normatīvo aktu prasībām un principiem;

Šajā pozīcijā tiek iekļautas arī darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (VSAOI), kuru izmaksa ir obligāta saskaņā ar noteiktiem normatīvajiem aktiem. Projektā var paredzēt līdzekļus atvaļinājuma naudas samaksai proporcionāli nostrādātajam laikam konkrētajā projektā.

- 2) **pakalpojumu izmaksas** (t.sk. pašnodarbināto pakalpojumi), kas ir pamatotas un tieši saistītas ar projekta aktivitāšu īstenošanu.

Projekta vadošajam īstenošanas un projekta partneriem nav atļauts slēgt pakalpojuma sniegšanas līgumus savā starpā!

Projekta tāmē katrs plānotais līgums ar trešajām personām ir jānorāda atsevišķi. Visiem saistītajiem izdevumiem ar minētā pakalpojuma sniegšanu (piem., transporta, degvielas) jābūt iekļautiem attiecīgā līguma ietvaros.

- 3) **materiālu, mazvērtīgā inventāra un izejvielu izmaksas** projekta specifisko aktivitāšu īstenošanai (*mazvērtīgais inventārs – vienas vienības izmaksas nepārsniedz 500 EUR (pieci simti euro) un tā kalpošanas ilgums ir līdz vienam gadam*), t.sk., degvielas izdevumi.

² <https://www.vraa.gov.lv/lv/vadlinijas>

³ https://www.vraa.gov.lv/sites/vraa/files/doc/lvafa_iepirkumu_vadlinijas_projektu_ieviesesjiem1.pdf

4) infrastruktūras objektu, kas nepieciešami atjaunojošās ganišanas nodrošināšanai, izveidošanas izmaksas 75% apmērā no to kopējām izveidošanas izmaksām.

Pievienotās vērtības nodokļa maksājumus projekta ietvaros var plānot kā attiecināmās izmaksas, ja finansējuma saņēmējs pievienotās vērtības nodokļa summu nevar atgūt kā priekšnodokli, atbilstoši nodokļu jautājumus regulējošiem normatīvajiem aktiem.

Īstenojot projektu, **visas tiešās attiecināmās izmaksas (t.sk. arī tās, kuras tiek segtas no pašu ieguldījuma) ir jāiegrāmato finansējuma saņēmēja grāmatvedības uzskaitē, nodalot no pārējām izmaksām** (piem., piešķirot atsevišķu grāmatvedības kodu). Tām jābūt identificējamām, pārbaudāmām un uzrādītām pārskatos par projekta īstenošanu, kā arī apliecinātām ar attiecīgo maksājumu pamatojošiem dokumentu oriģināliem.

Projekta **netiešās attiecināmās izmaksas** nedrīkst pārsniegt 10 % no tiešo attiecināmo izmaksu summas. Tās nav tieši saistītas ar projekta aktivitāšu īstenošanu, bet nodrošina apstākļus, sedz izdevumus, kas sekmē projekta rezultātu sasniegšanu, piem., **Projekta administratīvā personāla** (*personāls vai pakalpojuma sniedzējs, kas tieši nav iesaistīts konkrētā projekta darba uzdevumu izpildē, bet veic ar projektu saistītās administratīvās vadības, iepirkumu organizēšanas, finanšu kontroles, juridisko konsultāciju, grāmatvedības un tml. funkcijas*) **izmaksas**.

Netiešām attiecināmām izmaksām nav obligāti jābūt atsevišķi uzskaitītām un atdalītām no pārējās projekta īstenošanas finanšu uzskaites, tomēr tās detalizēti būs jānorāda Noslēguma pārskatā nepārsniedzot Nolikumā noteikto limitu, pamatojot ar maksājumu dokumentiem.

3.6. Projektā neattiecināmās izmaksas

Projekta vērtēšanas un īstenošanas stadijā par projektā neattiecināmām izmaksām tiek atzītas izmaksas, kuras nav minētas nolikuma 3.5 punktā, kā arī par neattiecināmām var tikt atzītas izmaksas:

- 1) kas nav saistītas ar projekta aktivitāšu īstenošanu;
- 2) kuru apmērs nav skaidrots un pamatots;
- 3) kuru apmērs, to attiecināšanas gadījumā, būtiski pārsniegtu vidējo apmēru valstī un tādejādi kropļotu konkurenci;
- 4) nodokļi (izņemot ar personāla atalgojumu saistītos nodokļus un neatgūstamais PVN);
- 5) bankas pakalpojumu izmaksas (komisijas maksa, u.c.);
- 6) brīvprātīgais darbs.

Lēmumu par maksājuma akceptēšanu, kurš veikts par šī Nolikuma izpratnē neattiecināmām izmaksām (*atbalstot maksājumu iekļaušanu projekta izmaksās vai arī nosakot, ka maksājums nav attiecināms uz projekta izmaksām*), izvērtējot projekta īstenošanas iesniegtos paskaidrojumus, pieņem Fonda padome vai Fonda administrācija, atbilstoši Fonda padomes pilnvarojumam.

3.7. Projekta maksājumu veikšana un finansēšanas kalendārais plāns

Maksājumi projekta tiešo attiecināmo izmaksu segšanai veicami no Finansēšanas līgumā norādītā konta Valsts kasē vai Latvijas komercbankā (uz kuru tiek pārskaitīts piešķirtais Fonda finansējums) maksājuma uzdevumā norādot atsauci (obligāti - projekta nr., vēlams - projekta nosaukums) uz projektu (**atsauces nenorādīšanas gadījumā minētais maksājums netiks attiecināts uz projektu**).

Uzsākot projektu, projekta īstenošanas var saņemt avansu līdz 10% no piešķirtā Fonda finansējuma. Pārējā finansējuma (līdz 70 % no Fonda finansējuma) izmaksa tiek veikta pēc principa "*Nauda seko darbiem*", atbilstoši Fonda administrācijā iesniegtiem projekta darba

uzdevumu izpildi apliecināšiem dokumentiem (prograsa pārskatiem un finansējuma saņemšanas pieprasījumiem).

Noslēguma maksājums (20 % apmērā no Fonda piešķirtā finansējuma) tiek izmaksāts pēc DAP atzinuma par īstenoto projektu un projekta darba uzdevumu izpildes un tiešo attiecināmo izmaksu akceptēšanas Fonda administrācijā. Ja DAP atzinumā tiek norādītas nepilnības, projekta īstenotājam tās nekavējoties jānovērš.

4. Pieteikšanās projektu konkursam

4.1. Projekta iesniegšanas termiņš

Projektu iesniegumu iesniegšanas termiņš tiek noteikts no konkursa izsludināšanas brīža **līdz 2022. gada 23.decembrim**.

Projekta iesniegums - projekta iesnieguma veidlapa (Nolikuma pielikums Nr.1) un Nolikuma 4.2. punktā noteiktie dokumenti (iesnieguma pielikumi), kas jāpievieno projekta iesnieguma veidlapai - **Fonda administrācijā jāiesniedz sūtot elektroniska dokumenta veidā (e-dokuments), kas parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu** uz e-pastu pasts@vraa.gov.lv, līdz Nolikumā izsludinātā termiņa dienas plkst.23.59.

Projekta iesniegums, iesniegts elektroniska dokumenta veidā, skaitās iesniegts un saņemts, ja uz projekta pieteicēja norādīto e-pastu (oficiālo elektronisko adresi) atnāk apstiprinoša vēstule no Valsts reģionālās attīstības aģentūras par dokumenta (iesnieguma) saņemšanu.

4.2. Konkursam iesniedzamie dokumenti

Dalībai projektu konkursā iesniedzami sekojoši dokumenti:

4.2.1. Projekta **iesnieguma veidlapa** (Nolikuma pielikums Nr.1.);

4.2.2. Projekta attiecināmo izmaksu **tāme** (Nolikuma pielikums Nr.2);

4.2.3. **Vienošanās ar zemes īpašnieku(-iem)** (paraugs Nolikuma pielikumā Nr.3) par plānotajām veicamajām aktivitātēm uz zemes, kas nav iesniedzēja īpašumā vai valdījumā, vai īpašuma vai valdījuma tiesības apliecinājoši dokumenti;

4.2.4. **Kartogrāfiskais materiāls** ar identificējamām projektā iesaistītajām platībām (vai arī iesnieguma veidlapā norādīt saiti kur pieejama attiecīgā informācija).

3 (trīs) darba dienas pirms projektu iesniegumu iesniegšanas termiņa beigām Fonda administrācija nenodrošina konsultācijas potenciālajiem projekta iesniedzējiem par projekta iesniegumu sagatavošanu pēc būtības (konsultācijas tiek sniegtas tikai par tehniskiem jautājumiem saistībā ar konkursa dokumentu iesniegšanu).

4.3. Projekta iesnieguma noformēšanas prasības

Projekta iesniegums jāparaksta personai, kurai publiskos reģistros ir reģistrētas tiesības pārstāvēt projekta iesniedzēju, vai pilnvarotai personai, šādā gadījumā pievienojot pilnvarojumu apliecinājošu dokumenta oriģinālu.

Elektroniski sagatavotie dokumenti - Projekta iesnieguma veidlapa un tam pievienotie dokumenti - jāparaksta izmantojot drošu elektronisko parakstu, ievērojot šādas prasības:

- 1) dokumentam jābūt izstrādātam atbilstoši 2005.gada 28.jūnija Ministru Kabineta noteikumiem Nr. 473 "Elektronisko dokumentu izstrādāšanas, noformēšanas, glabāšanas un aprites kārtība valsts un pašvaldību iestādēs un kārtība, kādā notiek

elektronisko dokumentu aprīte starp valsts un pašvaldību iestādēm vai starp šīm iestādēm un fiziskajām un juridiskajām personām”;

- 2) projekta iesniegums jā sagatavo Microsoft Word formātā (.doc), Excel formātā (.xls) vai JPG attēla formātā vai kā PDF fails;
- 3) iesniegums un pielikumu veidlapas jāparaksta ar to autoru drošu elektronisku parakstu un jāaplūcina ar laika zīmogu pirms konkursā noteiktā projekta iesniegumu iesniegšanas termiņa beigām;
- 4) iesniegumā un pielikumos ir jābūt aizpildītām pilnīgi visām prasītajām sadaļām, ailēm, ja vien veidlapā nav norādīts savādāk, tās nevar tikt pašrocīgi koriģētas / rediģētas (izņemot ailu, sadaļu palielināšana, lai pilnībā būtu pārredzams ailē iekļautais teksts);
- 5) visai veidlapās esošajai informācijai ir jābūt aizpildītai latviešu valodā;
- 6) ja iesniegums tiek iesniegts kā PDF fails, tad atsevišķi Fonda administrācijai uz e-pastu: lvaf@vraa.gov.lv ir jānosūta projekta iesniegums ar visiem Nolikumā paredzētajiem pielikumiem to oriģinālajā formātā.

5. Projektu izskatīšana un lēmumu pieņemšana

5.1. Administratīvā izvērtēšana

5 (piecu) darba dienu laikā pēc izsludinātā konkursa termiņa beigām Fonda administrācija veic projektu iesniegumu izskatīšanu, tos vērtējot pēc sekojošiem administratīviem kritērijiem:

- 5.1.1. projekts atbilst Nolikuma 2. punktā noteiktajām atbalstāmajām aktivitātēm;
- 5.1.2. projekta iesniegums satur visus nepieciešamos dokumentus saskaņā ar Nolikuma 4.2. punktu;
- 5.1.3. projekta iesniegums ir noformēts atbilstoši Nolikuma 4.3. punkta prasībām;
- 5.1.4. Projekta iesniedzējs (īstenotājs) un projekta partneri atbilst Nolikuma 3.3. punkta prasībām (Fonda administrācija pārliecināsies publiski pieejamajos valsts reģistros);
- 5.1.5. Projekta iesniegumu ir parakstījusi persona ar pārstāvības tiesībām (*Fonda administrācija pārliecināsies publiski pieejamajos valsts reģistros*) vai persona ar attiecīgu pilnvarojumu pārstāvēt iesniedzēju un pilnvarojuma oriģināls vai apliecināta kopija ir pievienots projekta iesniegumam;
- 5.1.6. Projekta iesniedzējam (un projekta partneriem) uz projekta iesnieguma iesniegšanas brīdi nav nodokļu un valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādi, kas kopsummā pārsniedz EUR 150,00 (viens simts piecdesmit euro) /*Fonda administrācija pārliecināsies Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienesta publiskojamo datu bāzē <https://www6.vid.gov.lv/NPAR> un/vai nosūtot informācijas pieprasījumu Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienestam/*;
- 5.1.7. Projekta iesniegumā norādītais projekta īstenošanas periods nepārsniedz Nolikuma 3.2. punktā noteikto maksimāli pieļaujamo projekta īstenošanas laika periodu;
- 5.1.8. Projekta iesniedzējs ir izpildījis visu līdz šim noslēgto līgumu par Fonda finansējuma saņemšanu nosacījumus un noteikumus, kā arī tam nav nenokārtotu saistību par iepriekš no Fonda finansētajiem projektiem.

Fonda administrācijai ir tiesības ar pamatotu lēmumu pagarināt projektu iesniegumu administratīvās izvērtēšanas termiņu.

Projektu iesniegumi, kas neatbilst projektu administratīvajiem kritērijiem, netiek virzīti tālākai projekta izvērtēšanai. Fonda administrācija 1 (viena) mēneša laikā pēc

projektu konkursa termiņa beigām nosūta projekta iesniedzējam pamatotu lēmumu, kurā informē par noraidīšanas iemeslu.

Projektu iesniegumi, kas atbilst administratīvajiem atbilstības kritērijiem, tiek virzīti tālākai kvalitātes un finanšu izvērtēšanai Ekspertu komisijā un Latvijas vides aizsardzības Fonda konsultatīvajā padomē (turpmāk – Konsultatīvā padome).

Ja Fonda administrācija tālākai izskatīšanai ir virzījusi projektu, kas neatbilst administratīvajiem atbilstības kritērijiem, neskatoties uz to, Fonda padomei ir tiesības noraidīt šādu projektu lēmuma pieņemšanas stadijā, balstoties uz konstatēto neatbilstību administratīvajiem kritērijiem.

5.2. Projektu kvalitātes finanšu un sabiedriskā nozīmīguma izvērtēšana

Projekta iesniedzējs ir atbildīgs, lai projekta iesniegumā tiktu iekļauta vērtēšanas kritērijiem atbilstoša patiesa un pilnīga informācija.

5.2.1. Ekspertu komisija un Fonda administrācija

Projektu kvalitātes un finanšu izvērtēšanu veic Dabas aizsardzības pārvaldes izveidota Ekspertu komisija un Fonda administrācija, atbilstoši Nolikuma pielikumā Nr.5 norādītajiem vērtēšanas kritērijiem.

Veicot projektu kvalitātes un finanšu izvērtēšanu saskaņā ar Nolikuma pielikumā Nr.5 noteiktajiem kritērijiem, DAP Ekspertu komisija un Fonda administrācija var lemt par neierobežotu skaitu vērtētāju piesaisti projektu izvērtēšanā, bet rezultātā veidojas tikai viens gala vērtējums no DAP Ekspertu komisijas un Fonda administrācijas puses (izrēķinot aritmētisko vidējo starp visiem vērtējumiem). Katra vērtētāju grupa ir tiesīga savu vērtējumu punktu izteiksmē papildināt ar savu atsevišķo viedokli par finansējuma pamatotību, atbalstāmajām aktivitātēm, īstenotāja veiktspēju, attiecināmo izmaksu apjomu, vai attiecībā uz jebkuru no Nolikuma pielikumā Nr.4 noteiktajiem kritērijiem. Šāds atsevišķais viedoklis ir noformējams rakstveidā, tam ir rekomendējošs raksturs attiecībā uz Fonda padomes lēmumu.

5.2.2. Fonda Konsultatīvā padome

Projekta sabiedriskā nozīmīguma vērtējumu veic Konsultatīvā padome, izsakot viedokli par katra projekta prioritāti (Augsta prioritāte (A), Vidēja prioritāte (V), Zema prioritāte (Z), projekts nav aktuāls vai neatbilst projektu konkursa atbalstāmajām aktivitātēm (N)), un sniedzot komentāru vērtējumam vai ieteikumu / rekomendāciju par projekta aktualitāti un finansēšanas nepieciešamību.

Iesniegtos projektu iesniegumus Fonda administrācija proporcionāli, pēc nejaušības principa, sadala starp Konsultatīvās padomes locekļiem, katram projektam nosakot ne mazāk kā 2 vērtētājus. Projekti vērtēšanai netiek iedalīti tiem Konsultatīvās padomes locekļiem, kuri ir saistīti ar attiecīgo projektu (vai projektiem), vai arī kuriem projektu vērtēšanas rezultātā var rasties interešu konflikts. Konsultatīvās padomes locekļiem ir pienākums paziņot Fonda administrācijai par iepriekšminēto apstākļu iespējamību un turpmāk nepiedalīties attiecīgā projekta (vai projektu) vērtēšanā.

Projektu kopējā vērtējumā Konsultatīvās padomes viedoklis tiek norādīts kā atsevišķs vērtējums, tam ir ieteikuma raksturs un nav izšķirošas nozīmes kopējā vērtējumā.

5.3. Latvijas vides aizsardzības fonda padomes lēmums par projekta finansēšanu, noraidīšanu vai atlikšanu ar turpmākās izskatīšanas nosacījumiem

5.3.1. Ņemot vērā, ka projektu konkursā pieejamais finansējuma apjoms ir ierobežots un Fonda padomei saskaņā ar Latvijas vides aizsardzības fonda likuma 6. pantu ir uzdevums mērķtiecīgi un efektīvi pārvaldīt un sadalīt līdzekļus vides aizsardzības projektu īstenošanai, Fonda padome, izvērtējot projektu iesniegumus, veic projektu izvērtējumu pēc šādiem kritērijiem par katra kritērija atbilstību piešķirot no 0 līdz 2 punktiem (0 - nav nozīmīgs / lietderīgs; 1 – nozīmīgs / lietderīgs; 2 – prioritāri nozīmīgs / lietderīgs):

1. projekta rezultātu sistēmiskā nozīmība, un ieguldījums dabas un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai Latvijā;
2. projekta efektivitātes un lietderības izvērtējums (t.sk., bet ne tikai ieguldītā Fonda finansējuma un sasniegto rezultātu savstarpējā attiecība).

Fonda padomes projekta vērtējumam ir sekojošs īpatsvars attiecībā uz projekta vidējo kopējo vērtējumu:

Fonda padomes vērtējums	Īpatsvars
4 punkti	1
3	0.875
2	0.75
1	0.625
0	0.5

5.3.2. Projekta galīgo novērtējumu punktu izteiksmē nosaka, reizinot Ekspertu komisijas un Fonda administrācijas kopējo vērtējumu ar Fonda padomes novērtējuma īpatsvaru. Vērtējumu punktu izteiksmē noapaļo, ņemot vērā pirmo zīmi aiz komata pēc ierastajiem matemātikas principiem. Ja pirmā zīme aiz komata ir no 0 līdz 4, vērtējums tiek apaļots uz leju līdz veselam skaitlim, ja pirmā zīme aiz komata ir no 5 līdz 9, tad vērtējums tiek apaļots uz augšu līdz veselam skaitlim.

Ja divi vai vairāk projektu iesniegumu saņēmēji vienādu punktu skaitu, priekšroka tiek dota projektam, kurš saņēmis augstāku Ekspertu komisijas novērtējumu.

Projekta iespējamais maksimālais kopējais vērtējums ir 100 punkti. Saņemtie punkti projektam dod sekojošus vērtējumus:

Saņemtais kopējais vērtējums, <i>punkti</i>	Projekta vērtējuma raksturojums
0 – 55	Nav atbalstāms (NA)
56 – 70	Atbalstāmas atsevišķas aktivitātes (AAA)
71 – 90	Atbalstāms (A)
91 – 100	Prioritāri atbalstāms (PA)

Pēc projektu novērtējuma, ņemot vērā projekta iegūtā novērtējuma punktu kopsummu, sākot no visvairāk kopsummā punktus ieguvušā projekta, **Fonda padome pieņem vienu no sekojošiem lēmumiem:**

- **atbalstīt projektu prasītā aktivitāšu un finanšu apjomā**, norādot finansējuma piešķiršanas nosacījumus;
- **atbalstīt projektu, samazinātā aktivitāšu un/vai finansējuma apjomā**, ņemot vērā projekta izvērtēšanā izteikto atsevišķo viedokli, attiecīgi arī norādot finansējuma piešķiršanas nosacījumus;

- **atlikt lēmuma pieņemšanu**, norādot pamatojumu un, ja nepieciešams, pieprasīt papildu informāciju par iesniegto projekta iesniegumu;
- **noraidīt projektu neatbilstošas kvalitātes dēļ;**
- **noraidīt projektu finanšu trūkuma dēļ.**

5.4. Konkursa rezultātu paziņošana

Fonda administrācija 1 (viena) mēneša laikā no Fonda padomes lēmuma pieņemšanas brīža elektroniska dokumenta veidā informē projekta iesniedzēju par Fonda padomes lēmumu.

Fonda administrācija pēc Fonda padomes sēdes protokola parakstīšanas mājas lapās <https://lvafa.vraa.gov.lv/> un www.vraa.gov.lv ievieto Fonda padomes pieņemtus lēmumus.

6. Līgums par projekta finansēšanas un izpildes kārtību

Pēc Fonda padomes lēmuma par projekta finansēšanu un lēmumā minēto nosacījumu izpildes, starp Fonda administrāciju un projekta īstenotāju tiek noslēgts Līgums par projekta finansēšanas un izpildes kārtību.

Līgums jānoslēdz 1 (viena) mēneša laikā no Fonda padomes lēmuma nosūtīšanas brīža projekta iesniedzējam. Ja līgums netiek noslēgts noteiktajā termiņā iesniedzēja vainas dēļ, Fonda padomes lēmums par līdzekļu piešķiršanu tiek uzskatīts par spēku zaudējušu (atceltu) un projekts tiek noraidīts.

Līguma vispārīgos noteikumus un nosacījumus par projekta finansēšanas un izpildes kārtību apstiprina Fonda padome. Finansēšanas līgums nosaka projekta finansēšanas un izpildes kārtību, Fonda administrācijas un projekta īstenotāja tiesības, pienākumus un atbildību projekta īstenošanas laikā un pēc projekta pabeigšanas. Nepieciešamības gadījumā var tikt noslēgta papildus vienošanās pie līguma par pamatotām izmaiņām un papildinājumiem, t.sk. par projekta īstenošanas laika pagarinājumu.

Saskaņā ar līguma nosacījumiem projekta īstenotājs apņemas ievērot VRAA mājas lapā <https://www.vraa.gov.lv/lv/vadlinijas> pieejamās vadlīnijas Latvijas vides aizsardzības fonda finansēto projektu īstenotājiem.

7. Pielikumi

Nr. 1 – Projekta iesnieguma veidlapa

Nr. 2 – Projekta attiecināmo izmaksu tāme

Nr. 3 – Vienošanās ar zemes īpašnieku (paraugs)

Nr. 4 – Projekta vērtēšanas kritēriji Ekspertu komisijai un Fonda administrācijai

Nr. 5 – Finansēšanas nosacījumi primārās lauksaimniecības produkcijas ražotājam